

Në bazë të nenit 55 paragrafi 1 të Ligjit për organizimin dhe punën e organeve në administratën shtetërore („Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut“ nr. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10, 51/11), dhe Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut“ 96/19 dhe 110/19) si dhe në bazë të nenit 50 paragrafi 6 të Ligjit për arsim fillor („Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë së Veriut“ nr. 161/2019), ministri i Arsimit dhe Shkencës e përcaktoi programin mësimor të shkurtuar për lëndën mësimore *arsimi figurativ* për klasën VIII (tetë) në arsimin fillor nëntëvjeçar për vitin shkollor 2020/2021.

## 1. HYRJE

Programi mësimor i shkurtuar për lëndën mësimore **arsimi figurativ** për klasën VIII (tetë) në arsimin fillor nëntëvjeçar bazohet në qëllimet /rezultatet e parapara me programin mësimor për lëndën mësimore që realizohet rregullisht në bazë të planit mësimor të caktuar.

Me programin e shkurtuar përcaktohen tema të caktuara dhe njësitë mësimore që duhet të realizohen për 159 ditë mësimore, megjithatë duhet të ruhet fondi javor i orëve të parapara në programin e rregullt, përkatësisht për lëndë mësimore me 1 orë në javë parashikohen 32 orë mësimore në programin e shkurtuar.

Mësimdhënësi gjatë planifikimit dhe realizimit të njësive mësimore nga programi i shkurtuar udhëhiqet nga qëllimet/rezultatet e pritura, nocionet e përcaktuara, metodat dhe aktivitetet të përcaktuara në programin mësimor të rregullt.

## 2. PASQYRA E TEMAVE DHE NJËSITË MËSIMORE

Tema: **Vizatimi** (6 orë)

- Gjuha figurative, motivi, teknika, porosia figurative, kreativiteti, stili/shtresat e veprës figurative fazë e procesit krijues/kreativiteti, fantazma, procedurat krijimi i veprave/ analiza e veprave të autorëve të njohur;
- Elementet figurative dhe parimet e vizatimit/proporcionet në skicë;
- Elementet figurative dhe parimet në vizatim/njohja e paraqitjes së hapësirës reale dhe abstrakte nga iluzioni, paraqitja e abstraktes, ritmit, formës;

- Vlerësimi estetik i veprës së nxënësve duke përdorur gjuhën figurative.

**Tema: Pikturimi** (6 orë)

- Elementet figurative dhe parimet në pikturim /vlerat e tonit, shkallëzimi i tonit, me iluzion të hapësirës;
- Elementet figurative dhe parimet në pikturim/zbatimi i veprimeve për paraqitjen e perspektivës, nocioni i simetrisë dhe asimetrisë;
- Mjetet e pikturimit/realizimi kreativ i simetrisë dhe asimetrisë me zbatimin e shkallëzimit;
- Vlerësimi estetik i veprës së nxënësve duke përdorur gjuhën figurative.

**Tema: Grafika** (6 orë)

- Elementet figurative në grafikë/vija, ngjyra, toni, tekstura, forma, vlerat e toneve,/skica për vulën e rrafshët“
- Mjetet e vulosjes/realizimi i matrices për gdhendje në linë, gjilpëra e thatë;
- Grafika kompjuterike/procedurat dhe programet/ njohja me gjurmët grafike/ TIK
- Vlerësimi estetik i veprës së nxënësve duke përdorur gjuhën figurative

**Tema: Skulptura** (7 orë)

- Elementet figurative dhe parimet në skulpture/forma, hapësira, proporcioni në skulpture;
- Modelimi – formimi i skulpturës stabile dhe mobile/aplikimi, radhitja e materialeve jo standarde;
- Vlerësimi estetik i karakteristikave nga tre vepra të autorëve - ese;
- Vlerësimi estetik i veprës së nxënësve duke përdorur gjuhën figurative.

**Tema: Dizajni dhe komunikimi vizual** (7 orë)

- Elementet figurative dhe parimet/prerje e artë/ „ornament“

- Komunikimi vizual/sekuenca dhe kuadri dhe rëndësia për krijimin e fotografive dhe filmit, fotografia si shprehje e pavarur figurative;
- Materialet dhe teknikat /përdorimi i skicës dhe maketës për krijimin e skenografisë;
- Vlerësimi estetik i veprës së nxënësve duke përdorur gjuhën figurative.

## 1. REKOMANDIMET DIDAKTIKE

Programi mësimor i shkurtuar në lëndën mësimore *arsimi figurativ* për klasën VIII (e tetë) në arsimin fillor nëntëvjeçar për vitin shkollor 2020/21, do të realizohet në 32 orë mësimore. Përmbajtjet mësimore nga programi mbeten të njëjta, por të radhitura në kuadër të 32 orëve mësimore. Është bërë përmbledhja e përmbajtjeve mësimore nga temat e njëjta duke mbajtur llogari për ndërlidhjen logjike ndërmjet tyre. Rekomandohet që mësimdhënësi gjatë realizimit të orës mësimore ku integron dy ose më tepër përmbajtje mësimore, të jetë i kujdesshëm në aktivitetet dhe në kërkesat e dhëna. Mësimdhënësi gjatë planifikimit dhe realizimit të njëjësive mësimore nga programi mësimor udhëhiqet nga rezultatet/qëllimet e pritura, nocionet e përcaktuara, metodat dhe aktivitetet e përcaktuara në programin e rregullt mësimor.

Përcjelljen e arritjeve të nxënësve mësimdhënësi individualisht e integron në kuadër të orëve të parapara për realizim, duke përdorur metodat e ndryshme, teknikat dhe instrumentet. Informatat retroaktive në kohë dhe konstruktive ju mundëson nxënësve t'i identifikojnë hapat vijuese të nevojshme që të përparojnë në mësimnxënien e tyre.

Rekomandimet për fondin vjetor të orëve janë dhënë të orientuara së bashku me qëllimet konkrete dhe temat/përmbajtjet. Mësimdhënësi nuk kufizohet në radhitjen e temave dhe përmbajtjeve të nevojshme gjatë realizimit, por sipas kreativitetit personal dhe sipas arritjeve të nxënësve.

## 2. NORMATIVI PËR KUADRIN MËSIMOR

Programin mësimor të shkurtuar e realizon mësimdhënësi në pajtim me normativin e kuadrit mësimor të dhënë në programin e rregullt mësimor.

Programin mësimor të shkurtuar në lëndën mësimore *arsimi figurativ* për klasën VIII (tetë) në arsimin fillor nëntëvjeçar për vitin shkollor 2020/21 e përcaktoi

Ministër i Arsimit dhe Shkencës

---

Milla Carovska